

TYGODNIK

PETERSBURSKI.

GAZETA URZĘDOWA KRÓLESTWA POLSKIEGO.

Wychodzi we Wtorki i Piątki. Prenumerata przyjmuje się pod adresem do Wydawcy Tygodnika w Petersburgu, lub do Ekspedycji Gazet Petersburskiego Poczta, nadto we wszystkich Pocztych urzędach w Cesarstwie i Królestwie.

Cena: Roczna w Rosyi z pocztą, a w Stolicy, z noszeniem do mieszkań, 15 rubli, *Petroczna* 8 rubli srebrem.

PIĄTEK, $\frac{16}{28}$ KWIEŃNIA.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Petersburg, $\frac{15}{28}$ Kwietnia.

Rozkaz dzienny CESARSKI z d. 11 Kwietnia.

Zostają NAJLEASKAWIEJ podwyższeni, za odznaczającą się służbę, do rang: Jenerał-porucznika, Jenerał-majorowie: Dowódca 1 Brygady 1 dywizyi lekkiej jazdy *Kusownikow*, z zaliczeniem do jazdy — Dowódca 2 brygady 15 dywizyi pieszej *Obruczew* 2, i mianowany Dowodzącym 13 dywizyą pieszą — Dowódca 2 brygady 7 lekkiej dywizyi jazdy *Howen* 1, z zaliczeniem do jazdy, — liczący się w Korpusie Inżynierów *Baranow* 1, z pozostaniem w tymże Korpusie — Dowódca 1 brygady piechoty Gwardyjskiej i Preobrażeńskiego pułku gwardyi *Żerkow*, z pozostaniem Dowodzącą Brygady — Wojenny Gubernator Kamieńca - Podolskiego i Podolski Cywilny Gubernator *Sotnikow*, Naczelnik rysowni (чертежная) Depart. Inżynjerji Minist. Wojny *Sorokin* 1 — dwaj ostatni z zachowaniem dotychczasowych obowiązków — Dowódca 2 brygady 1 lekkiej dywizyi jazdy Gwardyjskiej i pułku huzarów gwardyi *Engelhardt* 1, z pozostaniem Dowodzącą brygady — Nakazny Ataman Orenburskiego wojska kozaków hrabia *Zukato*, Wojenny Ober - Policmejster Czynnej Armii *Sobolew*, Dyrektor Połockiego Korpusu kadetów *Oreus*, trzech ostatni z zachow. dotychczasowych obowiązków — Dowódca 1 brygady 1 lekkiej dywizyi jazdy Gwardyjskiej, Jenerał-adjutant JEHO CESARSKA WYSOKOŚĆ XIĄŻĘ MAXYMILJAN LEUCHTENBERGSKI, z pozostaniem Jenerał-adjutantem i zachow. dotychczas. obowiązków — Dyrektor Finlandzkiego Korpusu kadetów baron *Munk*, Naczelnik Artylleryjskiego Oddziału Komitetu Wojenno - Naukowego *Diadin* 1, Naczelnik Sztabu Artylleryi Czynnej

Armii, zostający w orszaku J. C. Mości *Bezak* 1, Naczelnik Szkoły Artylleryi baron *Rozen* 3 — Naczelnik 5 dywizyi Artylleryi *Iwin* 1, pięciu ostatni z zachowaniem dotychczas. obowiązków — Dowódca pułku Siemionowskiego gwardyi — Zostający w orszaku J. C. Mości *Liprandi*, i mianowany Naczelnikiem Sztabu Korpusu Grenadyerów z zaliczeniem do Armii — Naczelnik 2 dywizyi Kirysyerów, zostający w orszaku J. C. M. baron *Vietinghoff* 1, z zachow. dotych. obow. — Zostający przy J. C. WYSOKOŚCI WIELKIM XIĘCIU MICHAŁE PAWŁOWICZU *Tolstoj* 1, z pozostaniem przy J. C. WYSOKOŚCI — Zarządzający Dworem J. C. WYSOKOŚCI W. X. KONSTANTYNA MIKOŁAJEWICZA i zasiadający z prawem głosu w Radzie Wojennej hrabia *Kuszelew*, z zachow. dotychczasowych obowiązków — Ober-Prokurator Najsw. Rząd. Synodu, Jenerał-adjutant hrabia *Protasow*, z pozostaniem Jenerał-adjutantem i zachow. dotychczas. obowiązków — Dyrektor Wojenno-topograficznego Depo *Tuczkw*, z zachow. dotychczas. obowiązków — Pełniący obowiązki Ryzskiego Wojennego, Liflandzkiego, Estlandzkiego i Kurlandzkiego Jenerał-Gubernatora, Jenerał-adjutant Xiążę Italijski, hrabia *Suworow-Rymnicki*, z pozostaniem Jenerał-adjutantem i zatwierdzeniem na urzędzie Jenerał Gubernatora. — Jenerał-majora, Pulownik, Dowódca Ryzskiego oblężnego inżynjerskiego parku, liczący się w bataljonach saperów *Burmeister*, z zachowaniem dotychczasowych obowiązków.

Zostają zatwierdzeni na posadach, S.-Petersburskiego Wojennego Jenerał-Gubernatora, Jenerał-porucznik *Szulgin*; Wojennego Gubernatora miasta Jarosławia i Cywilnego Gubernatora Jarosławskiego, Jenerał-major orszaku J. C. M. *Buturlin* 2; S.-Petersburskiego Ober Policmejstra Jenerał-major orszaku J. C. Mości *Gatachow*, — dwaj ostatni z pozostaniem w orszaku J. C. M.

Zostają mianowani: Jenerał-majorowie: Dowodzący Dywizjami Odwodowemi: 6 Korpusu piechoty *Siemczew*, Dowodzący takież dywizji 5 Korpusu piechoty; dowodzący tą ostatnią dywizją *Annienkow 4*, Dowodzący takież dywizji 6 Korpusu piechoty.

Zostają mianowani Dowodzcami Brygad: 1-ej, dywizji Kirysyerów gwardyi, zostający przy tej dywizji Jego Wysokość Xiążę *Alexander Hesski*, 2-ej brygady 7 lekkiej dywizji jazdy, Dowodząca pułku ulanów J. C. W. W. X. *Mikołaja Alexandrowicza*, Jenerał-major *Worobjew 1*, 1-ej brygady 1 lekkiej dywizji jazdy, Dowodząca Bugskiego pułku ulanów *Głotow*; 1-ej brygady 1 dyw. Grenadyerów, zostający przy Korpusie Gwardyi *Muśnicki*; 2-ej brygady 15 dywizji pieszej, Dowodząca Jeleckiego pułku piechoty *Engelhardt 3*

Zostają mianowani Dowodzcami pułków: Huzarów Gwardyi, Dowodząca pułku Huzarów Feldmarszałka Xięcia Warszawskiego, Hrabi *Paskiewicza-Erywańskiego*, Jenerał-major *Budberg 2*; Grodzieńskiego Huzarów Gwardyi, Dowodząca pułku Kirysyerów J. C. W. W. X. *Heleny Pawłowny*, Jenerał-major *Berg 3*, na miejsce Jenerał-majora *Brewerna 1*, który pozostaje jak dotąd dowodzący 2 brygady 2 lekkiej dywizji jazdy Gwardyijskiej; Kirysyerów J. C. W. W. X. *Heleny Pawłowny*, pułkownik pułku Kawalergardów N. Cesarzowej *Brandt 1*; huzarów Feldmarszałka Xięcia Warszawskiego, hrabi *Paskiewicza-Erywańskiego* pułkownik pułku huzarów gwardyi *Lomonosow*; pułku Bugskiego ulanów, Dowodzący Odwodową Brygadą 3-go Odwodowego Korpusu jazdy, Pułkownik *Rennenkampf 2*; Preobrażeńskie gwardyi, Naczelnik Sztabu Korpusu Grenadyerów, Jenerał-major *Katienin*; Siemionowskiego gwardyi, Dowodząca 1 brygady 1 dywizji Grenadyerów, Jenerał-major *Gildenstube*; Jeleckiego pieszego, pułkownik pułku Alexopolskiego strzelców *Baltz 2*.

Podpułkownik pułku ulanów Jenerał-adjtanta Xięcia Czernyszewa *Euler 2*, mianowany do szczególnych poleceń przy Ministrze Wojny z zaliczeniem do jazdy, a Dowodząca Dońskiej Konno-Artylleryjskiej baterji № 5 Podpułkownik *Kononow*, Dowodząca Dońskiej Gwardyijskiej Konno-Artylleryjskiej baterji.

Zostający w Ministerstwie Oświecenia Rzeczywisty Radzca Stanu *Wronczenko*, otrzymuje zamiannę rangi cywilnej na rangę Jenerał-majora i zaliczony zostaje do Jeneralnego Sztabu — Dymisyonowany z rangą Jenerał-majora, pułkownik *Hahn*, przyjęty zostaje w randze pułkownika do pułku ulanów J. C. W. W. X. *Mikołaja Alexandrowicza* i mianowany Dowodzący tegoż pułku.

— Przez tenże rozkaz dzienny CESARSKI zostali, w liczbie innych, podwyższeni do rang: Pułkownika, Rotmistrza pułku Gwardyijskiego ulanów J. C. W. W. X. *Michała Pawłowicza Kiersnowski* — Kapitana, Adjutant 1 brygady 1 lekkiej dywizji jazdy Gwardyijskiej, Sztabs-kapitan pułku konnych grenadyerów gwardyi hrabia *Ożarowski*,

Fligel-adjutant J. C. Mości, Sztabs-kapitan pułku Preobrażeńskie gwardyi Xiążę Warszawski Hrabi *Paskiewicza-Erywański*, Sztabs-kapitan pułku Litewskiego gwardyi *Łappa 1*, — Rotmistrza, Sztabs-rotmistrz pułku gwardyi Ulanów J. C. W. W. X. *Michała Pawłowicza Wojniłowicz*; — Sztabs-kapitana, Porucznicy: pułku Pawłowskiego gwardyi *Houwaldt*, pułku Litewskiego gwardyi *Łappa 2* i przykomenderowany do Piótrowsko-Półtawskiego korpusu kadetów *Soroka* — Porucznika, podporucznicy: pułku Pawłowskiego gwardyi *Przewaliński* i Jeneralnego Sztabu *Bujwid* i *Wysocki*.

— Przez rozkaz dzienny CESARSKI z dnia 6 Kwietnia, Jego Wysokość Xiążę *Jerzy Oldenburgski*, zaliczony został do pułku Preobrażeńskie gwardyi w randze chorążego.

— Przez rozkazy dzienne CESARSKIE w Wydziale służby Cywilnej z d. 4 Kwietnia, zostają podwyższeni za odznaczającą się służbę do rang: Rzeczywistego Radczy Stanu, Radczy Stanu: Pomocnik Sekretarza Stanu przy Radzie Administracyjnej *Pietrow* i Starszy urzędnik do szczególnych poleceń przy Namiestniku Królestwa Polskiego *Jewiecki* — Radczy Stanu, Referendarze Stanu: Dyrektor Kancellaryi Komisji Rządowej Skarbu *Ciechanowski* i Dyrektor zarządu Loteryi *Werner*.

— Przez takiż Rozkaz dzienny z d. 6 Kwietnia, otrzymują zamiannę rangi Radczy Stanu Królestwa Polskiego na rangę Rzeczywistego Radczy Stanu: Dyrektorowie Wydziałów Komisji Rządowej Przychodów i Skarbu: Dochodów stałych *Ostrowski*, Dóbr i lasów *Gumiński* i Komisarz do przyjmowania soli od Rządu Austriackiego w Krakowie *Jagielski*, ze starszeństwem od dnia mianowania Radzcami Stanu, jako-to: *Ostrowski* od 30 Maja 1832 roku, *Jagielski* od 17 Marca 1842, *Gumiński* od 2 Lipca 1845. Otrzymuje rangę Radczy Kollegialnego: Urzędnik do referowania spraw w Ogólném Zgromadzeniu Warszawskich Departamentów Senatu *Rojewski*, Naczelnik Archiwum Kancellaryi Rady Administracyjnej *Garszyński*, Radzca Warszawskiego Gubernjalnego Rządu *Nowicki*, Naczelnicy Wydziałów: Inwalidnych komend 10 Okręgu Straży Wewnętrznej *Demeszkan* i spisów zaciagowych *Kawka*, pełniący obow. Naczelnika Wydziału pensji i wsparć *de Friese*, Prezesi: Trybunału Cywilnego w Suwałkach *Bobński*; Sądów Kryminalnych: Radomskiego *Domański*, i Lubelskiego *Bogowski*; Vice Dyrektorowie: Wydziału Dóbr i Lasów Rządowych w Komisji Rządowej Skarbu *Solecki*, Skarbowego w tejże Komisji *Janiszewski* i Wydziału dochodów niestałych *Sokolowski*; Referent Ogólnego Zgromadzenia Warszawskich Departamentów Rządzącego Senatu, zostający przy Komisji Skarbu *Siekaczynski*, Dyrektor Banku Polskiego *Wentzel*, Radzca Prawny i Radzca Prokuratoryi *Wosiński*, i Naczelnik Wydziału *Bagniewski*, pełniący obowiązki Naczelnika sekcji Sądowej Komisji Skarbu, Radzca Prokuratoryi *Borzęcki*, Dyrektor

Kancellaryi Najwyższej Izby Obrachunkowej *Wojszycki* i pełniący obow. Radzcy tejże Izby *Modzelewski*.

— Naczelnik służby zdrowia czynnej Armii Rzeczywisty Radzca Stanu *Chanow*, mianowany najlaskawiej został Rzewywiszym Członkiem Komitetu naukowego medycznego Wojny a na jego miejsce mianowany Jenerał-Sztab-Doktor czynnej Armii Rzecz. Radzca Stanu *Czetyrkin* z zachowaniem dotychczasowych obowiązków Głównego Inspektora służby zdrowia Królestwa Polskiego.

— Najprzewielebniejszy *Antoni*, Arcybiskup Miński, na własną prośbę uwolniony został od zarządu Eparchiją na odpoczynek, z powodu nadwątlonego w służbie świętej Cerkwi zdrowia, z dożywotnią pensją po 2,000 rubli srebrem rocznie.

UKAZY RZĄDZĄCEGO SENATU.

5 Marca. Z ogłoszeniem następnego rozkazu N. CESARZA: 1.) Żydom kupcom pierwszych dwóch gildyj pozwolić przyjeżdżać do stolic, dla kupowania towarów, dwa razy do roku, byle pobyt ich w obu razach nie przewyższał zakreszonego dla nich terminu: t. j. dla kupców 1 gildyi 6 miesięcy, a dla kupców 2 gildyi 3 miesięcy na rok. 2.) Żydom kupcom 3 gildyi pozwolić przyjeżdżać jeden raz na rok na 2 miesiące. 3.) Pozwolić żydom kupcom, aby w razie gdy sami niemogą udać się do wewnętrznych gubernij Cesarstwa, z powodu choroby lub dla innych przyczyn, przysyłać w interesach handlowych, swoich czeladników, należycie umocowanych, z zaliczeniem ustanowionego dla każdej gildyi terminu. 4.) Jadący do wewnętrznych gubernij żydzi powinni otrzymać od miejscowych Rad miejskich pasporta, z wymienieniem terminu, do jakiego mogą zostawać w tych gubernijach. 5.) Żydom kupcom 1 gildyi dozwolili iżby należeli do podradów w wewnętrznych gubernijach, z zastrzeżeniem jednak, aby do dozoru lub zawiadowania temi podradami, nie używali tu żydów. 6.) Pozwolić młodym żydom rzemieślnikom, mającym lat 15 do 20, przyjeżdżać do wewnętrznych gubernij bez familij, dla udoskonalenia się w rzemiosłach u lepszych majstrów, ale tak, iżby ci ludzie uwalniani byli przez Rady miejskie, nie na dłużej jak na dwa lata, za świadectwem trzech gospodarzy chrześcian o ich dobrem prowadzeniu się i zdatości do udoskonalenia się w pewnem rzemiosle, iżby ci młodzi ludzie nie byli na pierwszych dwóch rekruckich kolejach, i aby po przybyciu na miejsce, w ciągu miesiąca koniecznie umieścili się u jednego ze znanych majstrów, a w przeciwnym razie, wszystkich którzy dłużej nad miesiąc zostaną bez zajęcia, wysyłać nazad i przyjazdu na nowo nie pozwalają. 7.) Żydom mieszczanom dozwolili także przyjeżdżać do wewnętrznych gubernij, jedynie dla kupna artykułów żywności za osobnemi biletami Rad miejskich, i nie więcej jak raz w rok, na sześć tygodni. 8.) Pozwolić żydom furmanom przywozić transporta do wewnętrznych gubernij, tak

jednak, aby dla zdania transportów i wzięcia nowych, nie zostawali tam dłużej nad dwa tygodnie i przyjeżdżali bze familij; i 9.) Stanowczo zabronić żydom aby w miejscach stałego ich zamieszkania, po wsiach nie trzymali zajezdnych domów i karczem, dla zapobieżenia mogącym być nadużyciom, co do niepozwolonej im przedaży trunków, w podobnych bowiem domach zwykle się i te trunki przedają.

19 Tegoż m. Z ogłoszeniem woli N. CESARZA, aby zakaz przyjmowania na ewikiją domów żydowskich w Kamieńcu - Podolskim, rozciągał się i do wszystkich miast i miasteczek leżących na przestrzeni 50 wiorst od granic Austryjackiej i Pruskiej.

Koncert młodego *Wieniawskiego* nie mógł mieć miejsca w dniu zapowiedzianym; będzie zaś dany w przyszłą Niedzielę, 18 Kwietnia, w sali Zgromadzenia Szlachty.

O CHOLERZE.

W gubernii Orenburskiej, powiecie Menzelińskim od 6 po 10 Marca zachorowało 10, umarł 1.

Nadto cholera, która była ustała w Bielebiejewskim powiecie jeszcze w Listopadzie, zjawiała się tam na nowo, od 25 Lutego po 10 Marca zachorowało 89, umarło 32.

W gubernii Simbirskiej, pow. Ałatyrskim od 13 po 20 Marca zach. 4, um. 2.

W gubernii Połtawskiej od 13 Marca nie było nowych chorych; z pozostałych większa część wyzdrowiała, po 20 Marca zostawało chorych 8.

Z gubernij: Kazańskiej, Tulskiej i Czernihowskiej nowych wiadomości nie odebrano.

4 Kwietnia 1848.

NEKROLOG.

(Nadesłano.)

„Nie same tylko głośne światu czyny, nadają prawo do czci potomności — w życiu ustronném, domowém, wiele się objawia cnót, poświęceń, tém cenniejszych, iż mniej światu znanych — gdzie nie żądza dogadzania zapędom próżności lub dumy, lecz skromne wykonanie obowiązków, do których nas Najwyższy Stwórca powołał, znamionują życie śmiertelnego.

Do rzędu osób które przez długie lata pobytu na ziemi, głęboko przejęte zasadami świętej wiary naszej, we wszystkich swych czynach, miłość Boga i bliźniego na pierwszym miały względzie; należy zmarła na dniu 14 Stycznia 1848 roku we wsi Horoszkowie, powiecie Taraszczańskim, gubernii Kijowskiej. JW. Joanna z Burchackich *Swiderska*, przeżywszy przeszło 90 lat wieku.

Dobra żona, Matka, Pani, Przyjaciółka, wykształciła godne siebie liczne pokolenie. Niebo błogosławiąc jej cnotom, po-

zwoliło długim cieszyć się życiem, wśród wielbiącej ją i kochającej rodziny. Zakończyła życie bez cierpień, z spokojnością cechującą czyste sumienie, na ręku najmłodszej córki, która z wzorowem poświęceniem się od dzieciństwa nieodstępna była jej towarzyszką i pomocą we wszystkim.»

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

WŁOCHY.

Rzym. Gazeta rządowa zawiera deklaracją o wydaleniu Jezuitów. Podług tego aktu nie są oni wygnani z Rzymu, ale sami postanowili nie dawać dalszym swym pobytom pretekstu do rozruchów i ustąpić sile okoliczności. Papież dał im do zrozumienia, iż jakkolwiek pochwała ich niezmordowaną gorliwość o dobro religii, wszakże z powodu ich znalazł się w trudnym położeniu i wzrastające zajęcia mogłoby wystawić ich samych na niebezpieczeństwo. Przed opuszczeniem Rzymu Jezuiti uradzili wspólnie z zwykłym Jenerałem środki zapewnienia opieki dla szkół Kollegium Rzymskiego, oraz dla dóbr i własności które posiadają w tym mieście a przeto i środków własnego utrzymania.

Neapol, 26 Marca. Ministerstwo Serra Capriola usunęło się całkowicie. Nowy Gabinet złożony jest następująco: P. Troja, Prezydent Rady; P. Cariati Minister Spraw Zagranicznych; P. Ferigno Minister Spraw Wewnętrznych; P. Ulloa Dyrektor; Wojny i Marynarki jenerał Pepé; Oświecenia P. Luca; Prac publicznych P. Degli Uberti; Skarbu P. Liete; Spraw duchownych P. Conforti; Łaski i Sprawiedliwości P. Salicetti; Rolnictwa P. Baldachini.

Jest to Gabinet całkiem postępowy. Ministrowie przyjęli porzeka jedynie pod rozmaitemi warunkami; między innymi że Statut Konstytucyjny ulegnie rewizji i że Izby mające się zebrać będą miały władzę zgromadzeń konstytuujących. Te warunki nie są jeszcze ostatecznie przyjęte przez Króla i rzeczy zostają w zawieszeniu.

— Podług gazety Wiedeńskiej Gabinet Neapolitański w d. 27 Marca nie był jeszcze ostatecznie ustanowiony.

— Gazeta *Nowelliste de Marseille* z dnia 6 Kwietnia zawiera co następuje: «Statek *Lombardo* przywiózł ważne nowiny z Neapolu. W chwili odpłynienia jego 31 Marca wieczorem wybuchnęło nowe powstanie.

— Ruggiero Settimo, głowa powstania Sycylijskiego, obwołany Regentem przez Izbę Parów, Prezydentem przez Izbę Deputowanych, został zatwierdzony Prezydentem Sycylii przez Kommissją połączoną dwóch Izb. Gabinet Sycylijski jest złożony następująco: Mariano Stabile Ministrem Spraw Zagranicznych — Baron Riso Wojny i Marynarki — La Lumia Sprawiedliwości — Calvi Spraw Wewn. — Margrabiya Corda Skarbu — Xiążę Scordia Oświecenia.

NIEMCY.

MONARCHIJA AUSTRYACKA. Wiedeń, 8 Kwietnia. N. Cesarz Jmé polecił czterem Deputowanym, wybranym od czterech fakultetów Uniwersytetu na Zgromadzenie narodowe Frankfurtskie, złożyć w imieniu J. C. Mości Sejmowi Niemieckiemu insygnija Cesarstwa Niemieckiego, przechowywane dotąd na Dworze Austryackim, dla wręczenia ich temu, kto będzie obrany Cesarzem Niemieckim.

— Zniewaga wyrządzona Posłowi naszemu w Rzymie, gdzie pospólstwo zerwało herby Austrii z jego hotelu, wzbudziła największe oburzenie w mieszkańcach Wiednia; grupy ich udały się do hotelu Nuncyusza Apostolskiego i wymagały od jego służących iżby herby Papieskie były zdjęte. Wszakże do tego nie przyszło; Rząd wydał proklamacyę w celu uspokojenia umysłów. Dowiadujemy się z niej że do zdarcia herbów Austryackich w Rzymie należało wielu cudzoziemców, mianowicie Lombardczyków, i że temu bezprawiu przywoził Xiążę Canino, oddawna znany w całej Europie *za takiego jakim jest*. Rząd Papiecki i sam Papież osobiście oświadczył posłowi hrabi de Lutzw swe ubolewanie nad tem co zaszło i przyrzekł wszelkie zadośćuczynienie. Skutkiem tego Rząd Austryacki rozkazał temu Posłowi objąć na nowo swój urząd jeżeli herby zostaną przywrócone; w razie przeciwnym, który będzie dowodem że Rząd Papiecki nie jest mocnym zapobiedz bezprawiom, i że przeto wszelkie stosunki dyplomatyczne są niepodobnemi, posel ma rozkaz opuszczenia Rzymu.

— Piszą do gazety Augsburskiej; pod dniem 8 Kwietnia: «Dowiaduję się w tej chwili z pewnego źródła, że Rząd posłał rozkazy opanować Wenecyę cobykolwiek to kosztować miało. Dywizya jenerała Nugent ma działać ze strony lądu, podczas kiedy eskadra austryacka z Pola przybędzie dla szturmowania od morza. W tymże czasie marszałek Radecki, nie przechodząc w stan zaczepny ma się starać utrzymać na prawym brzegu Mincio.»

Botzen, 9 Kwietnia. Biuletyny otrzymane od Armii wczora wieczorem wspominają o dwóch utarczkach między przedniemi czatami, w których wojska austryackie otrzymały przewagę. W pierwszej pułkownik B nedek, w rekonesansie na drodze z Mantui do Marcaria spotkał oddział piemontski któremu zabrał w niewolę 10 dragonów i 13 koni. Druga utarczka zaszła pod S. Bouifacio przeciw korpusom ochotników, przybyłym z Rzymu, Toskanii i Xięztw, którzy przybierają nazwanie *krzyżaków* i dowodzeni są przez xięży. Zrazu ci ochotnicy zmusili czaty austryackie do odwrotu, ale następnie poszli sami w rozsypkę przed Kroatami. Komunikacya między Villach i Udine została przywrócona.

BAWARYA. Munich, 8 Kwietnia. Dziś Minister Sprawiedliwości wniósł na Izbę Deputowanych projekt prawa o odpowiedzialności Ministrów.

Następne postanowienie przyjęte zostało 4 b. m. przez Drugą Izbę Stanów i poselane niezwłocznie Członkom tej Izby, należącym do zgromadzenia przygotowawczego we

Frankfurcie, dla zakomunikowania temuż Zgromadzeniu: Izba Deputowanych na posiedzeniu dzisiejszym, 4 Kwietnia, poleciła niżej podpisanym członkom Dyrektoryatu izby niezwłocznie uwiadomili szanownych Członków zasiadających w tej chwili na Zgromadzeniu przygotowawczym we Frankfurcie, o oświadczeniu jednomyślnym Izby że, dla ziszczenia zamiaru zjednoczenia Niemiec w jedną całość i dla ustanowienia Parlamentu Niemieckiego, Izba trzymać się nieprzestanie zasad pierwiastku czystego Monarchi Konstytucyjnej i że jedynie w takim duchu pragnie współdziałać ku rozwijaniu życia politycznego. Izba mieć chce ażeby Członkowie obecnie znajdujący się we Frankfurcie przyjęli tenże pierwiastek za zasadę prac swoich.

SZWAJCARYA. Gazeta Paryska *Union* pisze: «List odebrany dziś (9 Kwietnia) z Bernu donosi, że Dyrektoryat Feneralny, rozważywszy noty dyplomatyczne odebrane od rozmaitych posłów krajów Niemieckich, między innymi od barona de Sydow, posła Pruskiego, wydał 6 b. m. wyrok, którym wszelkie stowarzyszenie i wszelkie nawet zgromadzenie się zbrojne emigrantów cudzoziemskich w Szwajcaryi zostaje bezwarunkowo zabronione na całej przestrzeni Związku Helwetskiego. Stowarzyszenia tego rodzaju już uorganizowane mają być rozwiązane natychmiast pod obawą wyrugowania ze Szwajcaryi wszystkich składających je osób.

Rozporządzenie to zostało urzędowie zakomunikowane wszystkim posłom Państw Niemieckich.

Kolonija, 10 Kwietnia. Gazeta Kolońska ogłasza następną depeszę telegraficzną, wysłaną z Berlina, 9 Kwietnia o 6 godzinie wieczorem, od Prezydenta Gabinetu do P. Eichmann Prezesa Naczelnego prowincyi Reńskiej: «Stosownie do nowego postanowienia Sejmu Niemieckiego, ma być przystąpiono do nowych wyborów na miejsce tych, które były dokonane przez Sejm połączony.»

HANOWER, 12 Kwietnia. Wczora Gabinet oznajmił Stanom na posiedzeniu tajnem urzędowe oświadczenie Gabinetu Angielskiego, iż w razie wojny między Związkiem Niemieckim i Daniją, Anglija zachowa neutralność, jeżeli Armija Związkowa szanować będzie osoby i własności poddanych angielskich. Następnie Stany Hanowerskie uchwaliły sumę 500,000 talarów na koszt wyprawy Holsteńskiej.

STUTTGDART, 11 Kwietnia. P. Sternfels mianowany został Posłem na Sejm Niemiecki, P. Römer, mianowany Prezydentem Ministerstwa Stanu. P. Köplin, obejmie Ministerstwo Wojny po hrabi Stuttheim, który będzie mianowany Gubernatorem Stuttgardu.

SAXONIJA, Drezno, 9 Kwietnia. P. Holtendorff, Minister Wojny, wyszedł do dymisji.

SCHLESWIG i HOLSTEIN. Miasto Schleswig zostało zajęte 11 Kwietnia przez oddział 2,000 wojska Duńskiego. Wojska Xięstw są zawsze w Wittensee i okolicach.

NIDERLANDY, Haga, 9 Kwietnia. Xiążę Metternich, który od kilku dni znajduje się w tutejszej stolicy, zamierza przedłużyć tu swój pobyt.

ANGLIJA, Londyn, 10 Kwietnia. Dzisiejszy meeting chartistowski, o którym tyle było gloszono, spełził na niczym, dzięki środkom Rządowym i dobremu duchowi większości spokojnych mieszkańców. Na 9 lub 10,000 ludzi

którzy się zebrali, było kilka tysięcy rolników Irlandzkiego. Za zgromadzeniem się tego tłumu Inspektor Policji zapowiedział Panu Feargus O'Connor że Rząd postanowił rozpuścić meeting i że przeto byłoby rzeczą pożądaną izby zgromadzenie rozeszło się nie zmuszając Rządu do użycia siły. W skutek tego P. O'Connor zawezwał zebranie, izby się rozeszło spokojnie.

Miłośność osób zapisało się i przysięgło na konstabiłów do tego przypadku; zapewniają że liczba mieszkańców który ofiarowali swe usługi Rządowi przechodzi 10,000.

Inspektor który dał tę zdrową radę Panu O'Connor uprzedził go że 2,000 policyantów czekają tylko znaku i że pierwszy P. O'Connor zginie jeżeli przyjdzie do bitwy.

Sami tylko delegowani od Chartistów odnieśli prośbę do Izby Deputowanych, której ta złożona została przez Pana Feargus O'Connor.

Jak tylko rozejście się meetingu zostało wiadome na Gieldzie, konsolidy podskoczyły o 1 procent.

— Donoszą że nowonarodzona Xiężniczka otezyma imię Luiza na cześć Królowej Jmci Belgów.

— W Irlandyi fermentacya wzmagać się nie przestaje. Tak zwana Konfederacya Irlandzka zgromadziła się w przeszłą środę w Dublinie i P. Duffy, redaktor gazety *the National*, odczytał list odebrany od P. O'Brien, którym upomina, izby się nie gruntować na odpowiedzi danej przez P. Lamartine deputacyi Irlandzkiej, albowiem w tém, jak i we wszystkich aktach Rządu tymczasowego, nie cała prawda jest powiedziana i że owszem, na pierwsze zapotrzebowanie Francya może i chce przysłać 50,000 ludzi dla wsparcia powstania Irlandzkiego. To oświadczenie dało powód do najzagorzalszych deklamacyj, i puszczone w obieg projekt uorganizowania na stopie wojny wszystkich członków Towarzystwa Repealu na przypadek powstania. Kassy oszczędności oblegane są przez tłumy osób wyjmujących pieniądze dla zakupienia prochu i broni. Rząd ze swej strony gotuje się do walki; świeżo mianowany Gubernator Jamaiki sir John Macdonald, odebrał rozkaz udania się natomiast ze swym sztabem do Dublinu.

Mieszkańcy Dublinu postanowili złożyć milicyą ochotników dla wspierania Rządu; Deputacya ich w tym celu wysłana bardzo dobrze była przyjęta od Lorda Namiestnika.

FRANCYA, Paryż, 11 Kwietnia. Na wczorajszej Gieldzie renty 5-procentowe nieco się podniosły i stanęły ra gotowiznę 58 fr. a 3-procentowe 41 franków 50 centimów; ale akcy Banku Francuzkiego spadły jeszcze o 30 fr. i stanęły na 960 franków.

— Według jednej gazety generał Aupick mianowany posłem w Konstantynopolu, a podpułkownik Margadel i kapitan Desaint, urzędnikami tego poselstwa.

— Rada obrony kraju postanowiła, że każda z dywizyj składających armiją Alpejską pomnożona będzie jedną brygadą.

— Poraz pierwszy teraz ogłoszony został (w *Messenger*) akt własnoręczny abdykacyi Ludwika-Filippa, który brzmi następująco: «Tę koronę, do której przyjęcia głosem narodu powołany byłem, składam na rzecz mojego wnuka Hrabi Paryża.

«Oby zdołał on szczęśliwie wypełnić wielki obowiązek który nam dziś przypada.»

LUDWIK-FILIPP.

24 Lutego 1848.

— Rząd tymczasowy w swych urzędowych gazetach wypiera się najmocniej zachęcania propagandy rewolucyjnej za granicą, a wszakże przeciwnie sędzić wypada ze sposobu,

jakim bandy organizowane w Paryżu są przyjmowane po prowincjach przez agentów tegoż Rządu. Oto np. szczególności które czytamy w *Industriel de la Champagne*: „Kolumna Niemców, w liczbie 400 ludzi, z chorągwiami barw narodowych z napisem: *Rzeczpospolita Niemiecka* przybyła w przeszły Wtorek do Châlons. Udała się na dziedziniec Prefektury, gdzie odbył jej przegląd Komisarz Rządu tymczasowego, obywatel Lecureux. Gorąca przemowa do nich obywatela Komisarza była przyjęta okrzykami.

— Na Giełdzie wiele mówią o obszerzym przez Rząd powziętym planie finansowym. Podług *Siecle* plan ten jest następujący: Wszystkie Banki zwinęte, a na ich miejsce ustanowiony jeden zakład centralny pod nazwą Banku Narodowego, zawiadowany od Rządu. Akcyonisci Banku Francuzkiego i jego kantorów po prowincjach otrzymają wynagrodzenie w biletach Bankowych. Nowy Bank Narodowy wykupi wszystkie linie dróg żelaznych, a następnie zakłady wszystkich eksploatacyj górniczych i kopalnianych za pomocą wypuszczenia nowych biletów. Wypuszczono będzie około 2 miliardów biletów tak na wykupienie już gotowych, jak i na ukończenie zaczętych kolei żelaznych. Cała ilość biletów Banku Narodowego wyniesie około 2 miliardów i pół, i żadnych innych biletów skarbowych nie będzie we Francji. Papiery te będą oparte: 1.) Na dobrach narodowych; 2.) Na dochodach krajowych; 3.) Na własności i materiale wszystkich dróg żelaznych.

Przeciw temu planowi najmocniej powstają gazety odznaczające się zwykle duchem rozsądku i umiarkowania.

— Jedna tylko księżna de Montpensier zdołała ocalić swoje klejnoty; brylanty księżny de Joinville, w części pochodzące z Brazylii, uległy sekwestrowi Rplitej wraz z klejnotami Korney Francuzkiej.

— Zdanie Sprawy P. Vavin, któremu polecona jest likwidacja byłej Listy cywilnej, dowodzi najwidoczniej że zdania o fortunie Ludwika-Filippa były nader przesadzone i że ex-Król niemógł umieścić za granicą znacznych kapitałów. Dobra prywatne szacowane są około 100 milionów, które przynosiły zaledwo 4 miliony franków. Największy nieład panował w zarządzie Listy Cywilnej. Wielu kupców i liwantów mają należności do uzyskania z czasu kiedy jeszcze Ludwik-Filipp był księciem Orleańskim. Długi Listy Cywilnej wynoszą około 80 milionów franków.

NAJPOŹNIEJSZE WIADOMOŚCI.

ANGLIJA. Londyn, 15 Kwietnia. Na posiedzeniu Izby Lordów 11 b. m. Xiążę Beaufort zwracał uwagę Rządu na wielką liczbę cudzoziemców podejrzanej powierzchowności, szczególnie francuzów, którzy napelniają w tej chwili Londyn i zdają się mieć zamiar podniecania ludu do buntu. Margr. Lansdowne odpowiedział, że właśnie Rząd ma gotowy bill o udzieleniu mu potrzebnej władzy ku zapobieżeniu zamiarom rewolucyjnej propagandy przez wydalenie w razie potrzeby podejrzanych cudzoziemców. Jakoż bill ten został wniesiony i odczytany poraz pierwszy. — Posiedzenie Izby Niższej 10 b. m. było nader uroczyste; w tym dniu P. Feargus O'Connor składał izbie prośbę chartystów do Parlamentu o wiadomych przedmiotach ich wymagań, jako to o prawie powszechnem głosowania na wyborach, o wybieraniu członków płatnych Parlamentu na rok jeden i t. p. Prośba ta, opatrzona 5,860,000 podpisami niesiona była

przez czterech ludzi. Na posiedzeniu 11 b. m. P. O'Connell podał swój wniosek o oddzieleniu Parlamentem Irlandyi od Anglii. Posiedzenie 12 b. m. na którym postanowiono wziąć pod rozbiór Komitetu bill Rządowy o rozciągnięciu na Irlandyę pewnych praw o zdradzie Stanu, trwało 14 godzin bez przerwy i ukończyło się dopiero o 3 w nocy.

PORTUGALIA. 29 Marca ogłoszono tu wyrok Królowej ustanawiający nowy Gabinet jak następuje: Marszałek Saldanha, Minister Spraw Wewnętrznych, Prezydent Rady — Joao Elias. Sprawiedliwości — Falco, Skarbu — Baron d'Ourem (Laya), Marynarki — Baron de Francos (Solla), Wojny — Jose Joaquim Gomez de Castro, Spraw Zagranicznych — Margrabia de Fronteira, Gubernator Cywilny Lizbony.

HISZPANIA. Madryt, 7 Kwietnia. Infanta Xiężna de Montpensier ze swym małżonkiem przybyła wczora o piątej po południu do pałacu Królewskiego. — W Barcelonie było coś podobnego do poruszenia Madryckiego ale to również w zarodzie zostało stłumione, aresztowane osoby zostały rozstrzelane. — P. Olozaga, uwięziony w skutek powstania Madryckiego i prowadzony do Kadyxu, zdołał umknąć w drodze i dotąd nie jest odszukany.

WIEDŃ, 17 Kwietnia Wczora zamierzany był napad buntowniczy na Zamek Cesarski, ale zamach ten został zniweczony dzielnymi środkami władzy i spóldziałaniem ludności.

— 10 b. m. Parlamentarz Piemontski stawiał się przed twierdzą Peschiera wzywając ją do poddania się. Na odmowną odpowiedź, twierdza została atakowana ale bez skutku. Korpus ochotników który przebrał się przez jezioro de la Grande do Castelnovo był atakowany 11 b. m. przez jen. austriackiego księcia de Taxis i rozproszony, po zabiciu mu 500 ludzi — Donoszą z Zara, 29 Marca, że tam panuje największy popłoch z powodu że 20,000 turków podstąpiły pod granicę dla najścia naszego kraju. Banda albańczyków kusiła się już nawet ubiedz miasto Zara, ale zamach ten zniweczony został czujnością mieszkańców.

FRANKFURT. Na posiedzeniu 11 Kwietnia Sejm postanowił wcielenie do Związku Niemieckiego prowincyj Pruss Wschodnich i Zachodnich.

PARYŻ, 17 Kwietnia. Wczora w Niedzielę stolica była w największem poruszeniu. Rozeszła się wieść o demonstracyi zamierzanej przez komunistów przeciw Rządowi tymczasowemu, w celu porwania PP. Lamartine, Garnier Pagés i Marast i usadowienia na ich miejsce PP. Blanqui i Cabet. Wiilją klub Blanqui wyrzekł karę śmierci przeciw Człoukom Rządu. O południu appel wybębiony był po wszystkich kwartałach i w jednej chwili gwardye narodowe, gwardye ruchome i szkoły zgromadziły się dokoła hotelu Rządowego w liczbie 100,000 ludzi, i processya komenistowska, która miała za pozor ogłoszenie wypadku wyborów do gwardyi narodowej, nie mogła nawet dojść do hotelu, dokąd poszła tylko delegowanych, protestując przeciw przypisywanym jej złym zamiarom. Cała ludność Paryska sympatyzowała z Rządem i wypadek niniejszy uważać należy za śmiertelny cios zadany komunizmowi — Po wielu miastach prowincyj, jako w Toulonse, Auxerre, Havre, Troyes, Beauvais, Lille, i w stepach piaszczystych (Laudes) wybuchnęły rozruchy pod różnemi pozorami.

(Journ. de S. P. Psz. Poln. R. I.)